

5G, moet ik daar iets mee?

Of het nu gaat om glasvezel, kabel, 4G of straks om 5G: onze hele maatschappij draait op breedbandinternet. Gemeenten hebben een sleutelrol bij de aanleg van de infrastructuur voor vaste en mobiele verbindingen. Dat is nu al zo, en dat geldt straks ook bij 5G. Heeft uw gemeente een visie op digitale connectiviteit? Wat zijn de ontwikkelingen en waar kun je terecht met vragen?

▼ Een 'small cell' op Strijp-S in Eindhoven. Van dit type antenne zullen er op wat langere termijn meer bijkomen.

Je leest steeds meer over slimme 5G-toepassingen, van slimme lantaarnpalen tot zelfrijdende auto's. Ook wordt in de openbare ruimte steeds meer sensortechnologie toegepast. Denk aan ondergrondse vuilcontainers die aangeven dat ze vol

zijn, bewegingssensoren in parken die de verblijfsduur registreren of het meten van verkeersstromen. 5G-technologie biedt de mogelijkheid oneindig veel sensoren en apparaten met elkaar en met het internet te verbinden. Je kunt bijvoorbeeld gemeentematerieel uitrusten met GPS-trackers en verbinden met het Internet of Things (IoT). En dankzij een lange batterijlevensduur kunnen sensoren op moeilijk bereikbare plekken aangeven of een onderdeel bijna moet worden vervangen of defect is. Handig bijvoorbeeld voor monitoring van rioolbuizen. Nog een 5G-voorbeeld: met *augmented reality* kun je via een bril een virtuele informatielaag toevoegen aan de buitenruimte. Denk aan een collega die op afstand met je meekijkt bij een inspectie in het veld en vanuit kantoor aanvullende data uploadt op je scherm. Voor zulke toepassingen is wel een mobiele 5G-breedbandverbinding nodig. Het eerste stuk van je smartphone, tablet of bril gaat draadloos naar een zendmast. Daarna gaat het datatransport met een glasvezelkabel via het vaste net.

Het Antennebureau voorziet de eerstkomende jaren geen explosie van zendmasten door 5G. Wel neemt het aantal antenne-installaties voor mobiele communicatie nog steeds gestaag toe doordat we met z'n allen steeds meer data verzenden. De verwachting is wel dat er groei zal zijn over langere tijd gezien, met vooral veel kleine antennes ('small cells').

WAT IS 5G?

In de kern is 5G alles wat 4G kan én meer. Het is een digitale infrastructuur die bestaat uit draadloze én glasvezelverbindingen. 5G belooft connectiviteit op drie fronten: hele snelle reactietijd, super betrouwbare verbindingen en altijd en overal breedbandinternet op maat.

Connectiviteit als basisbehoefte

Volgens het Actieplan digitale connectiviteit van het Ministerie van EZK zijn antennes en kabels niet alleen randvoorwaarden voor 5G in de openbare ruimte, maar ook voor de lokale economie en welzijn in het algemeen. Digitale verbindingen zijn de ruggengraat in productie- en bedrijfsprocessen en essentieel voor hulpdiensten, gezondheidszorg en logistieke sector. Connectiviteit is een maatschappelijke basisbehoefte. Per gemeente verschilt het in hoeverre dit wordt vertaald in een lokale visie op connectiviteit: wil ik lokaal glasvezel stimuleren? Ga ik 5G-testopstellingen wel of niet aanmoedigen? Wat zijn de voorkeurslocaties voor zendmasten? In de praktijk ziet het Antennebureau dat een gemeente met antennebeleid het zichzelf makkelijker maakt: bij antenneplaatsing heb je iets om op terug te grijpen, zowel bij vergunningverlening als bij vragen van omwonenden.

Gaat de grond open? Nieuwbouwwijk?

De Omgevingswet biedt gemeenten de kans connectiviteit (opnieuw) op de agenda te zetten: de wet vraagt een integrale aanpak en een brede blik van gemeenten op alles wat er in de openbare ruimte gebeurt. Connectiviteit komt daar voor sommigen misschien 'óók nog eens bij'. Toch kan het helpen om telecommunicatie op te nemen in het integrale omgevingsverhaal. Gaat de grond open voor de energietransitie? Denk ook aan glasvezel bij de graafcoördinatie. Zorg bijvoorbeeld voor voldoende lege mantelbuizen zodat de straat niet opnieuw volledig moet worden opgebroken. Komt er een nieuw bedrijventerrein of nieuwbouwwijk? Denk van tevoren na over een geschikte plek voor een zendmast. Daarvoor kunnen gemeenten in overleg met MONET, de vereniging van mobiele netwerkoperators. Als het gemeentebestuur een visie op connectiviteit heeft ontwikkeld om te voldoen aan de lokale breedbandbehoefte, volgt vaak voor de beleidsafdeling de schone taak die visie te vertalen in een omgevingsplan met kaders voor de aanleg van antennes en glasvezel. Maar #hoedan?

#hoedan

In de aanloop naar 5G wordt de bestaande voorbeeldnota antennebeleid van het Antennebureau 'omgevingswetproof' gemaakt. Dat gebeurt in af-

stemming met de VNG en de ministeries van BZK en EZK. Doel is om bouwstenen te ontwikkelen voor lokale connectiviteit in het omgevingsplan. Maar uiteindelijk maakt het netwerk van professionals de netwerkinfra voor de toekomst mogelijk. Het begint bij gemeentecollega's van vergunningverlening, beleid en projectmanagement die elkaar weten te vinden in hun lokale aanpak en daarbij glasvezelaanbieders en mobiele providers betrekken. De website www.samensnelinternet.nl biedt al een platform voor kennisuitwisseling. ●

ANTENNEBUREAU: VRAAGBAAK OVER ZENDMASTEN EN 5G

Het Antennebureau - onderdeel van Agentschap Telecom - is namens de rijksoverheid het informatieloket over antennes en is er voor gemeenten, gebouweigenaren, omwonenden en iedereen met vragen over antennes. Mobiele bereikbaarheid zorgt soms voor een dilemma: in de dagelijkse praktijk willen instellingen, bedrijven en consumenten overall snel mobiel internet. Maar niet iedereen wil een zendmast 'in de achtertuin', bijvoorbeeld vanwege horizonvervuiling of uit angst voor straling. De informatie van het Antennebureau helpt betrokkenen een afweging te maken.

➤ Zendmast op een parkeerplaats.

WEBSITES

www.agentschaptelecom.nl
www.antennebureau.nl
www.monet.nl
www.samensnelinternet.nl